

Mnemotechnika

— Przepraszam bardzo, ale zda-
je się dałam panu przez pomyłkę
kapelusza magika.

MIASTA POLSKIE

Już Mickiewicz zauważył, że
mieszkańcy Zgierza odznaczają
się nie tyle uporem, ile zaciek-
trzeniem w kłótni. Grodzisk
Mazowiecki słynie z roztargnie-
nia tamtejszych obywateli. W
Karczewie pod Warszawą mieszk-
kańcy skracają słowa na samo-
głoskach, podpisując się naprzy-
kład Fra. Kowalski, co więcej
przypomina Fra-Diavolo niż pana
Franciszka.

Natomiast obywatele Radomia
są znani z ciętych odpowiedzi.
Oto próbka rozmowy, podsłucha-
na w tym mieście na t. zw. Rajt-
szuli, w halach targowych.

— Panie rzeźnik, proszę dwa
befsztyki, tylko nie takie twarde
jak w zeszłym tygodniu.

— Zdawało się paniusi.

— Zdawało? A mój mąż to ni-
by dlatego myślał, że to zeliw-
ki i chciał sobie przybić do bu-
tów.

— Szkoda, że nie przybił. Miał
by całe buty.

— A właśnie, że chciał je so-
bie przybić, tylko były takie
twarde, że gwoździe się tamaly.

CYD CAMPEADOR

W kinie warszawskim pokazują
aktualności ze świata. Przewija
się właśnie taśma ze zdjęciami:
zrobionymi w Burgos, chwilowej
stolicy Hiszpanii. Scena wyobra-
ża turystów stojących w skupie-
niu dokoła kamiennego grobowca.
Głos speakera wyjaśnia, że w
sarkofagu spoczywa Cyd Campea-
dor.

W ciemnościach słychać gło-
sik:

— Mamusi, kto to był Cyd
Campeador?

Chwila milczenia, poczym pada
odpowiedź:

— Nie wiem, spytaj się tatusia.

— Dobrze, proszę mamy. Tato,

a kto to był Cyd Campeador?

— Nie przeszkadzaj. To był
słynny toreador hiszpański.

W NOWYM JORKU

Park miejski na przedmieściu
Nowego Jorku. On i ona. On jest
Europejczykiem, ona rodowitą A-
merykanką. Siedzą na ławce.

On: — Prawdę mówiąc, mogła-
byś przestać żuć gumę, kiedy cię
caluję.

Ona: — Ach, widzę żeś się nie
wyzbył europejskich przesądów.

WESTCHNIENIE

— Nie lubię wystawnych, obia-
dów. Początkowo jestem głodny,
a kiedy się najem i napiję, to za-
raz chce mi się spać.

W hotelu

— Łóżko będzie pan miał książkę.
— To dla mnie obojętne. Ja jestem tunatykiem!

Będąc onegdaj przypadkiem na
Saskiej Kępie, już zdaleka zauwa-
żyłem na jednej z ulic kolegę Ku-
śmidrowicza, co niezwłocznie
wzbudziło we mnie zamiar ze-
mnienia gdzieś w bok. Kolega Ku-
śmidrowicz bowiem, jest, delikat-
nie powiedziawszy, nudny. Po
pierwsze, stale czyta człowieka
za guzik, a powtóre o niczym in-
nym nie mówi, tylko o mnemo-
technice. Na ołówki i notesy spo-
gląda z uśmiechem politowania, i
gdy tylko widzi, że ktoś chce za-
pisać sobie adres, czy telefon —
bierze faceta za guzik mary-
narki, kręci tym guzikiem, i przez
cały czas, dopóki guzika nie ukre-
ci, przekłada łagodnie:

— Panie, po co pan notuje?
Rzuć pan to. Notes można zgubić
i co wtedy? Jest pan bezradny.
Mnemotechnika, panie, mnemo-
technika. Sztuka wyrabiania so-
bie pamięci. To grunt. Jaki pan
chce zapisać numer?

— Jedenaście pięćdziesiąt trzy
dwadzieścia.

— Bardzo łatwy numer. Niech
pan sobie zapamięta tylko tak:
na początku jedynka, na końcu
dwójka, a w środku bitwa pod
Obertynem.

— Jak?

— Bardzo proste: bitwa pod
Obertynem była w roku tysięcz-
nym pięćsetnym trzydziestym
pierwszym. Ma pan środkowe liczb-
y swego telefonu. Niech je pan
wstawi pomiędzy jedynkę i dwój-
kę, a otrzyma pan całość.

Udzieliwszy tej rady, kolega
Kuśmidrowicz odchodzi triumfal-
nie.

— Panie, panie! — woła za
nim ofiara wykładu mnemotech-
nicznego — odaj pan guzik! Ukre-
cił mi pan guzik.

— A przepraszam — powiada
mnemotechnik — zapomniałem.

Taki jest kolega Kuśmidro-
wicz. Nie tedy dziwnego, że na
widok mnemotechnika chciałem,
jak mówi poeta, dać dęba, zarów-
no bowiem chodziło mi o czas,
jak i guzik. Niestety, uliczka by-
ła wąska i nie miała przeznaczenia.
Z westchnieniem ruszyłem naprzeciw
niebezpieczeństwu i przywitałem
się z kolegą Kuśmidrowiczem.

— Ciekawa rzecz — powiedział
zaferowany — szukam tu jednej
znajomej, której pożyczyłem kilka
książek o mnemotechnice. Miałam
mi oddać we wtorek i zapomniała,
ale...

— To już jawny skandal! —
oburzyłem się — zapomnieć od-
dać książek o mnemotechnice!

— Drobnostka, ta pani jest do-

— Patrz! Oto jest wykres twej
uprzejmości wobec mnie od cza-
su ślubu!

piero początkującą mnemotech-
niczką. Ale ciekawsze, że zapamię-
tałem sobie adres i nie mogę
trafić!

— Jakim sposobem?

— Widzi pan, zapamiętałem so-
bie, że ona mieszka pod szóstym
przy ulicy, której nazwa pocho-
dzi od wojny i dzielności. No i
zajrzałem do spisu ulic, patrzę,
że to na Saskiej Kępie, przyjeżd-
żam, a tu są aż trzy takie ulice:
Walecznych, Obrońców i Zwycię-
sców...

— A, to pan ma ładny wybór...

— Ano właśnie, że zaduży
wybór. Nie pozostało mi nic in-
nego, jak obejść wszystkie szó-
ste numery na tych trzech uli-
cach. I niech pan sobie wyobra-
zi: pod żadnym nie mieszka! Co
tu robić?

— A to napewno było na Sa-
skiej Kępie?

— Nie, tego nie wiem. Pamię-
tam tylko adres, że od wojny i
dzielności...

— Aha. A czy tam czasem nie
było coś w tym adresie bardziej
szczegółowego? Może to była
dzielność piesza? Albo konna?
Albo może lotnicza?

Kolega Kuśmidrowicz zamy-
ślił się głęboko, pogrzebał w wy-
trenowanej pamięci i rzekł:

— Coś, co mi się majaczy, że
tam było, jakby i o armatach.

Aha. Ulica Artylerii. Zoli-
bórz.

— Tu nie wolno łowić ryb, a widziałem jak pan złowił jedną...
— Pan mi pochlebia, panie policjancie!

SKRZYŻOWANIE RAS

Dwaj turyści wspinają się na
Popa Iwana w Karpatach. Obaj
są zmęczeni. Jeden ma na sobie
ciepły sweter wełniany, drugi
cienką koszulkę jedwabną. Narze-
kają, lecz każdy na co innego.

Posiadacz swetra skarży się, że
w wełnie jest wprawdzie ciepło,
ale gruba tkanina krępuje mu ru-
chy. Właściciel koszulki jedwab-
nej uskarża się na chłód, chwalać
przytem lekkość i przewiewność
tkaniny. Wreszcie obaj dochodzą
do nieoczekiwane wniosku:

— Ot, żeby to się udało skrzy-
żować jedwabnika z owcą, mieli-
bysmy idealne ubrania sportowe.

OD NICZEGO

Tak, droga pani, mam teraz
auto, mam własny dom, mam pie-
niądze, jestem szczęśliwy. I po-
myśleć, że kiedy zaczynałem pra-
cować, to miałem tylko własną in-
teligencję.

— Krótko mówiąc, zaczął pan
z niczym.

ŚLEPA MIŁOŚĆ

Pani domu z niezadowolaniem
stwierdza, że jej wierna pomoćni-
ca Marysia zbyt często zmienia
narzeczonych. Przedtem był pie-
chur, potem artylerzysta, teraz
jest dla odmiany saper.

Na wymówki, skierowane w
sposób łagodny, Marysia odpowia-
da z westchnieniem:

— Cóż robić, proszę pani, mi-
łość jest ślepa i nie odróżnia na-
szywek wojskowych.

LITERATURA
W SOWIETACH

— Powiedzi emi, towarzyszu, czy
przeżywalicie kiedy męski twórczo-
ści?

— Owszem. Dwa razy. Dwa razy
bili mnie chłopcy za notatki o ich
entuzjasmie po skończeniu zwozu
gospodarstw.

ZŁOTA MYŚL

Najpiękniejszy wiek kobiety, to
te dziesięć lat między 28 a 30 ro-
kiem życia.

— Dziękuję panu — uściśnął
mi gorąco dłoń rozpromieniony
Kuśmidrowicz — zdaje się, że
pan ma rację. Artylerii sześć.
Niezwłocznie popędził w kie-
runku przystanku tramwajowe-
go.

Wieczorem spotkałem Kuśmi-
drowicza w kawiarni. Siedział
nad filiżanką wystygłej kawy, pa-
trzył z napięciem w sufit i trzy-
mał brodę w garści. Zmarszczone
brwi i przymrużone oczy świad-
czyły o intensywnej pracy myślo-
wej.

Mimowoli zaciekawiony pod-
szedłem doń.

— I cóż? Znalazł pan swoją
mnemotechnikę?

— Właśnie, psiakość — odparł
zafrasowany — jeszcze nie zna-
lałem. Byłem na Zoliborzu, jak
pan mówił, ale okazało się, że
tam nie mieszka. Potem pojecha-
łem na Ochotę, bo mi jeden kon-
duktor powiedział, że tam jest
ulica Armatnia, ale i tam nie
mieszka ta moja znajoma. Węc
potem pojechałem na Działo-
szycką, za Powązki, ale i to oka-
zało się na nic. Taksamo nie mie-
szka na Kartaczowej, na Pradze.
Na Bateryjce, to jest na Woli
też nie mieszka.

— Pod Wilanowem — wtrąci-
łem — jest ulica Ogniomistrzów.

— Wiem, byłem. Nie mieszka.

— A na Redutowej pan był?

— Za cmentarzem? Byłem. Nie
mieszka.

— Na Ludwiskiej, na Ka-
mionku?

— Nie mieszka.

— Na Polnej?

— Kuśmidrowicz podniósł na
mnie znękany wzrok.

— Polna? A cóż ma Polna do
armat?

— No, Polna... Polowa, artyle-
ria polowa...

— Aha, racja. Nie, na Polnej
nie byłem. Ale tam napewno nie
mieszka, bo tę ulicę pamięta-
bym bez mnemotechniki...

— Na Prochowej?

— Tak. To na Pradze. Byłem
za trzecim nawrotem. Nie miesz-
ka.

Po chwili milczenia powiedziałam
z ukrywanym zadowoleniem.

— Widzi pan teraz, czy nie le-
piej mieć notes i ołówkę.

— Ach, co też pan mówi —
oburzył się Kuśmidrowicz — ka-
żdy głupi potrafi mieć notes i o-
łówkę. Nie sztuka zapisywać so-
bie wszystko. Ale mnemotechnika,
panie, mnemotechnika. A co pan
zresztą robi, jak pan zgubi no-
tes? Jest pan bezradny.

— Tak, to prawda. Rzeczywi-
ście jestem bezradny. A wykształ-
ciwszy się mnemotechnicznie...

— O, właśnie! Sam pan przy-
znaje.

Kuśmidrowicz ożywił się i za-
czął wygłaszać dłuższy wykład
o mnemotechnice. Niestety, nie mia-
łem już czasu i pożegnałem go,
nie wysłuchawszy do końca opisu
najnowszych metod trenowa-
nia pamięci.

Wychodząc, spotkałem w
drzwiach Pieczonkę, naszego
wspólnego znajomego. Powiedzia-
łem mu o zmartwieniu Kuśmidro-
wicza i okazało się, że Pieczonka
zna doskonale pannę, która poży-
czyła owe podręczniki.

— Właśnie byłem niedawno u
niej z wizytą. Zosia niesłychanie
zapaliła się do mnemotechniki i
od tygodnia siedzi w książkach
Kuśmidrowicza. Tak się obkuwa
zasad kształcenia pamięci, że o
Bożym świecie zapomni.

— A gdzie mieszka?

— Zaraz zobaczę.

Pieczonka, który był trochę tę-
py, powoli dobył notatnik i zaj-
rzał.

— Bema sześć.

— Niechże pan tego adresu nie
daje Kuśmidrowiczowi, bo jak się
dowie, że to z notesu, to mu bę-
dzie przykro.

— Rozumie się. Ani słówkiem
nie wspomnę.

Wczoraj spotkałem Kuśmidro-
wicza znowu. Był niewyspany i
jechał na Targówek. Dowiedział
się, że wybudowali tam niedawno
nową ulicę, Granatników.

Very

WYNALAZEK
DLA WIOSŁARZY

W sześciotomowym wydaniu
„Zycia zwierząt“ Alfreda Brehma
można znaleźć wzruszający opis
o papugach. Autor dowodzi, że
ptaki, te, przeczując śmierć,
szukają samotności.

Kiedy ukazało się wspaniałe
dzieło, przyjaciel Brehma Ross-
mässler wygadał się przypadko-
wo, skąd pochodzi ów opis. Otóż,
będąc pewnego razu w gościnie u
Brehma, Rossmässler zabawił się
z papugą. Złosił ptak ugryzł
go w palec, co tak rozwścieśliło
gościa, że złapał papugę, ukreślił
jej łeb i wpakował ją za piec.

Po tygodniu znaleziono zdechłe-
go ptaka, a Brehm, który wszę-
dzie dopatrywał się głębszych u-
czuć, w rozczuliwający sposób opi-
sał śmierć swej faworytki, jako
typowy przykład.

Warto zaznaczyć, że w następ-
nym wydaniu szczegół ten pomi-
nięto. Można więc znaleźć błąd
w jednym z tomów drukowanych
w roku 1864. Przekład polski
Niewiadomskiego (skrótowy) nie
przynosi opisu śmierci papuziej.

STARA SZLACHTA

— Tak, słyszałem, to stary ród.

— Co słyszałeś?

— Że ich przodkowie wywo-
dzą się z czasów, kiedy żyli na
własnym drzewie genealogicz-
nym.

MIĘDZY MURZYNAМИ

— Dlaczego twój synek ma
tak długą szyję?

— Chorowałam ciężko po jego
urodzeniu, to też karmiono go
mlekiem żyrafy.

CZŁOWIEK
TOWARZYSKI

— Czy pan wie, panie poste-
runkowy, że ta knudziłem się w
domu, iż postanowiłem wyść i
zobaczyć ludzi?

PO POWRODZIE
Z RYCERSKIEJ ZABAWY

— To nie jest brama, szlachet-
ny rycerzu... To tylko jej odbicie.

Z DUCHEM CZASU

— Papo, przygotuj się, że bę-
dziesz mi musiał dać wkrocie du-
żo pieniędzy.

— Na coż to?

— Na wyprawę ślubną.

— Jaki, wychodzisz zamaż?

A dlaczego ja o tym nic nie
wiem?

— Widocznie nie czytasz ga-
zet.

ROZTARGNIENIE

Do serii dykterek o roztar-
gniętych profesorach przybywa
jeszcze jedna. Tym razem jest
to opowieść lwowska o pewnym
docencie tamtejszej Politechniki,
który niedawno wziął ślub z wła-
sną asystentką.

Wszystko odbyło się zgodnie z
przyjętym zwyczajem. O godzinie
siódmej rano, docent budzi się,
spogląda na zegarek i zaczyna
szybko się ubierać. Raptem, zerk-
nąwszy na łóżko, staje jak wryty
i woła:

— Panno Ireno, panno Ireno, a
skąd pani tu się wzięła?

U ADWOKATA

— Włec pan czuje się obrażo-
ny?

— Nawet bardzo. Postanowi-
łem wystąpić na drogę sądową.

— A cóż pan powiedział pań-
ski przeciwnik?

— Powiedział mi, że bym po-
szedł do diabła.

— No, a pan co na to?

— Ja? Odrzuć przyszedłem do
pana, panie mecenasie.

AUTOGRAFY

Niedawno czytaliśmy w prasie
o przegodzie słynnego artysty fil-
mowego Taylora, który, po wkro-
czeniu na „Berengarie“ znalazł w
swej kabinie kilka niewiast oc-
zekujących na autografy. Jed-
na z nich leżała pod łóżkiem
gwiazdora.

Moda zbierania autografów
jest stara, bardzo stara, tylko, że
dawniej polowano głównie na
podpisy literatów i mężów stanu.
Například lord Tennyson opo-
wiada w swych pamiętnikach, jak
nie mógł się opędzić od natre-
tów, którzy uciekali się do pod-
stępów wszelkiego rodzaju. Na-
przykład jeden z nich przysłał do
lorda błagalny list z zapytaniem:
„Proszę tylko o krótką odpow-
iedź, która encyklopedia jest lep-
sza, Webera czy Ogilvie?“

Aby nie odpisywać własnorecz-
nie, Tennyson wyciął nożyczka-
mi „Ogilvie“, nakleił na kartce
papieru i polecił odesłać adresa-
towi.

U DOKTORA

— Pańska córka musi mieć jakieś
rozrywy.

— Jakiego rodzaju?

— Męskiego.

— Czy wiesz, że do dzisiejsze-
go dnia trenowałem się w domu?

— Ratunku! Trafiłem na ruchome piaski.